

***Corallorhiza trifida* Chatel**

Fitxa de seguiment

Les fitxes de seguiment de tàxons amenaçats

Els documents que s'integren en aquesta sèrie, un per cadascun dels tàxons dels quals es fa un seguiment i diagnosi, tenen l'objectiu de recollir la informació bàsica del tàxon, i serveix de referència per aquelles persones que participen en el programa, o per als vigilants i tècnics amb responsabilitats en la conservació de la flora.

Per una banda, el document “El Programa de seguiment i conservació de la flora amenaçada” explica els objectius i desenvolupament del Programa, per altra, la “Llista de tàxons del Programa de Seguiment i Conservació de la flora amenaçada” recull la llista de tàxons objecte de seguiment, el seu interès i quin és l'estat de la cartografia i de seguiment d'indicadors dels tàxons. Per últim, les “Memòries de seguiment i diagnosi”, incorporen tota la informació recollida de cada tàxon.

Aquests documents es poden consultar a la web de la Delegació de la Garrotxa de la Institució Catalana d'Història Natural, on només no consta la informació considerada com a sensible, i que pot repercutir negativament en la conservació del tàxon.

Corallorhiza trifida, fitxa de seguiment

1. *Corallorhiza trifida* – 2. *Orchidaceae* – 3. Flora amenaçada- 4. UICN: En perill crític– 5. Programa de seguiment i conservació de la flora amenaçada. 6. Autor: Xavier Oliver –7. Data: 18.10.2008 – 8. Delegació de la Garrotxa de la Institució Catalana d'Història Natural.

Autor: Xavier Oliver

Promou: Delegació de la Garrotxa de la Institució Catalana d'Història Natural.
18.10.2008

Corallorhiza trifida Chatel

Sinonímia:

Nom comú:

Família: *Orchidaceae*

Categoria UICN:

Espanya: En perill crític (CR: B2ab(ii,iv); C2a(i,ii); D)

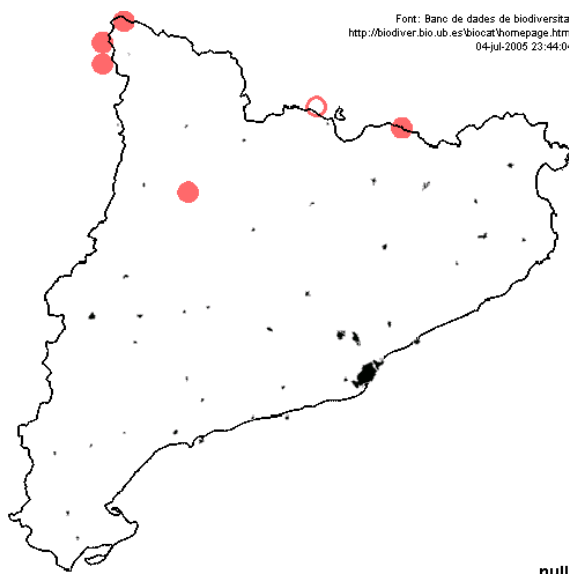
Catalunya: no s'esmentava com a planta amenaçada en el primer llistat (Sáez, Ll. i al. 2000) però s'ha considerat per al Llibre vermell de flora amenaçada de Catalunya.

Protecció: Protegida a Catalunya com a En Perill d'extinció (Generalitat 2008)..

Descripció: herba saprofítica no verda, de 8-30 cm, geòfit amb rizomes, amb tija groguenca o bruna, fulles esquamiformes, no verdes. Inflorescència amb 4-9 flors groguenques. Tèpals de 4-5 mm, label blanc, lingüiforme, amb taques vermelles, esperó curt, que floreix entre maig i agost.

Hàbitat al Ripollès i Garrotxa: boscos ombrívols i humits de sòl humífer i més o menys àcids (*Vaccinio-Piceetalia* i *Fagion*). A Espanya la indiquen de fagedes i avetoses del *Scillo-Fagetum*, entre els 1200 i 1950 m.

Distribució a Catalunya: mapa de BIOCAT on falten algunes localitats

Localitats citades:

6 localitats a la Península Ibèrica
5 localitats a Catalunya
2 localitat a comarques gironines
Diverses localitats a la Catalunya Nord
(Capcir, Conflent, Vallespir)

null

Nº	Localitat	Comarca/regió	UTM	Observacions
1	Vall de Camprodon	Ripollès		No retrobada des del 1986
2	Portilló de Bossost	Vall d'Aran		Probablement desapareguda ja que l'hàbitat ha estat fortament alterat per un aprofitament forestal
3	Canejan	Vall d'Aran o		Cita imprecisa, més probablement

		França?		ubicada a França
4	Boumort	Pallars Jussà		Població minúscula
5	Cercs	Berguedà		Una dotzena de peus. El 2008 en veiem 26 peus en flor
6	Vall d'Ordesa	Osca		Es tracta de la població més gran i estable, l'única que s'ha retrobat, amb uns 48 individus, concentrats en un sol UTM 1x1 km
7	Garrotxa	Garrotxa		Grup d'Orquídies de la Garrotxa (2008)

Localitats dins del programa:

Codi rodal	Localització	UTM	Observacions
Cortri2005Setcases	Vall de Camprodon, dins de l'Espai d'Interès natural Capçaleres del Ter i Freser, i dins de la Reserva nacional de Caça de Freser-Setcases		Trobada per primera vegada: 1986 Prospecció negativa: diferents anys, l'últim, el 2005
Cortri2008GX	Cita a la Garrotxa		1 sola localitat amb pocs peus (Grup d'Orquídies de la Garrotxa 2008) i campanya de prospecció amb resultat negatiu (sector Cabrera-Puigsacalm-El Sallent) Bèjar & Oliver (2008)

Diagnosi:

Planta raríssima, difícil de fer seguiment ja que és molt discreta i segons els anys apareix o no (períodes críptics), i a més creix en un hàbitat difícil de prospectar. Podria ser present en altres localitats.

Període de prospecció:

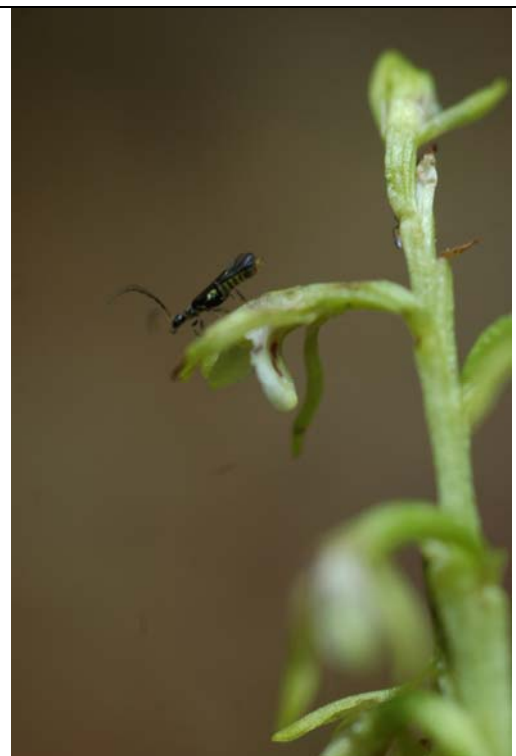
Juny-Agost

Paràmetres a seguir:

Nombre d'exemplars reproductors, àrea de presència i d'ocupació, i nombre de flors/individu o fruits/individu.

Observacions:

Imatges:

Impactes actuals: qualsevol afectació a l'hàbitat (pistes, obertures, tallades...). En el cas de poblacions molt visitades per naturalistes que van a fotografiar *Cypripedium calceolus* o la mateixa *Corallorhiza trifida*, aquesta freqüentació ha afectat peus d'aquesta orquídia (2 de 28 exemplars).

Recomanacions:

No afectar la zona d'hàbitat potencial en la que es va trobar, així com les àrees d'hàbitat similar properes a la localitat.

Referències:

- BAÑARES, Á., BLANCA, G., GÜEMES, J., MORENO, J.C. & ORTIZ, S. eds. 2003. Atlas y libro rojo de la flora vascular amenazada de España: taxones prioritarios. Dirección General de Conservación de la Naturaleza. Madrid, 1072 pp.
- ESTAT ESPANYOL, BOE: Reserva Nacional de Caza, 1966. Llei 37/1966 de 31 de maig.
- GENERALITAT DE CATALUNYA, 1993. Presidència. Llei 328/1992, de 14 de desembre, pel qual s'aprova el Pla d'Espais d'Interès Natural. *Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya*. 1714: 1544-1551. Barcelona.
- GENERALITAT DE CATALUNYA, 2003. Departament de Medi Ambient i Habitatge. Pla d'Ordenació de la finca de Sant Miquel, Baga de Queràs, TM Setcases (Ripollès)
- GIL, J., GONZÁLEZ, F. & CASALS, P., 1987. Noves localitats catalanes de *Corallorhiza trifida* Chatel. *Butlletí de la Institució Catalana d'Història Natural*, 54 (Sect. Bot., 6): 87.
- GENERALITAT DE CATALUNYA, 2008. Decret 172/2008 de 26 d'agost de creació del catàleg de flora amenaçada de Catalunya. DOGC 5204.
- OLIVER, X. 2006. El programa de seguiment i conservació de la flora amenaçada de la Garrotxa. Delegació de la Garrotxa de la Institució Catalana d'Història Natural. Inèdit.
- SÁEZ L. & SORIANO I. 2000. Catàleg de plantes vasculars endèmiques, rares o amenaçades de Catalunya. II. Tàxons no endèmics en situació de risc. *Butll. Inst. Cat. Hist. Nat.* 68: 35-50.
- SANZ, H. & NUET, J., 1995. Guia de camp de les orquídiades de Catalunya. Ed. Montblanc-Martin. Barcelona.
- VILA, J. & FÀBREGA, J., 2004. Noves dades sobre orquídiades de les comarques del Bages i el Berguedà (Catalunya). *Butll. Inst. Cat. Hist. Nat.* 72: 84-86.